

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

щодо формування тендерної документації та проведення процедури закупівель робіт і послуг, пов'язаних з відбудовою об'єктів цивільної інфраструктури (будівель)

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Ці Методичні рекомендації щодо формування тендерної документації та проведення процедури закупівель робіт і послуг, пов'язаних з відбудовою об'єктів цивільної інфраструктури (будівель) (далі – Рекомендації), розроблені з урахуванням положень [Закону України «Про публічні закупівлі»](#) (далі – Закон) та Особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом, на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, затверджених [Постановою Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 1178](#) (зі змінами) (далі – Особливості), з метою надання підтримки та допомоги замовникам, що належать до сфери управління Державного агентства відновлення та розвитку інфраструктури України, під час здійснення таких закупівель.

Термін «будівлі» необхідно розуміти у визначенні, наведеному у Державному класифікаторі будівель та споруд ДК 018-2000, затвердженому [наказом Держстандарту України від 17.08.2000 № 507](#) (з 01.01.2024 – ДК 018-2023, затверджений [наказом Мінекономіки України від 16.05.2023 №3573](#)), а також у державних будівельних нормах ДБН А.2.2-3-2014 «Склад та зміст проектної документації на будівництво», затверджених наказом [Мінрегіону України від 04.06.2014 № 163](#) (зі змінами).

Ці Рекомендації базуються на комплексному аналізі проблематики під час здійснення закупівель робіт з нового будівництва, реконструкції, капітального ремонту та реставрації (далі - робіт з будівництва), а також робіт та послуг з розроблення проектної документації, технічного нагляду та залучення інженера-консультанта і спрямовані на уникнення потенційних ризиків, пов'язаних з неефективністю та непрозорістю закупівель, недобросовісною конкуренцією, дискримінаційними кваліфікаційними вимогами, недотриманням зобов'язань потенційними виконавцями, ознаками змови, зловживанням оскарженням тощо.

Метою розробки цих Рекомендацій є надання допомоги замовникам у підготовці та проведенні процедур закупівлі із дотриманням принципів максимальної економії, ефективності та пропорційності, добросовісної конкуренції, відкритості та прозорості на всіх стадіях закупівель, недискримінації учасників та рівного ставлення до них, об'єктивного та неупередженого визначення переможця процедури закупівлі та запобігання корупційним діям і зловживанням.

У цих Рекомендаціях терміни вживаються у значеннях, наведених у Законі, Особливостях та інших нормативно-правових актах.

2. ЗАГАЛЬНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПОРЯДКУ ПРОВЕДЕННЯ ПРОЦЕДУР ЗАКУПІВЕЛЬ ТА ПІДГОТОВКИ ТЕНДЕРНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

2.1. Порядок визначення предмета закупівлі

Відповідно до Порядку визначення предмета закупівлі, затвердженого [наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 15.04.2020 № 708](#) (далі - Порядок), визначення предмета закупівлі робіт здійснюється замовником згідно з пунктом 27 частини першої статті 1 Закону за об'єктами будівництва.

При визначенні предмета закупівлі робіт, а також супровідних роботам послуг пропонується під час розміщення інформації про предмет закупівлі в електронній системі закупівель зазначати наступні коди Єдиного закупівельного словника (Таблиця 1):

Таблиця 1. Коди Єдиного закупівельного словника (ДК 021:2015)

Вид робіт чи послуг	Код ДК 021:2015
Нове будівництво	45210000-2 Будівництво будівель
Капітальний ремонт, реконструкція та реставрація	45450000-6 Інші завершальні будівельні роботи (45453000-7 Капітальний ремонт і реставрація)
Розроблення проектної документації	71320000-7 Послуги з інженерного проектування
Технічний нагляд	71520000-9 Послуги з нагляду за виконанням будівельних робіт

Авторський нагляд	71240000-2 Архітектурні, інженерні та планувальні послуги (71247000-1 Нагляд за будівельними роботами)
Геодезичні роботи	71250000-5 Архітектурні, інженерні та геодезичні послуги
Інженерно-геологічні вишукування	71510000-6 Послуги у сфері інженерно-геологічних вишукувань
Науково-технічний супровід	71350000-6 Науково-технічні послуги в галузі інженерії
Послуги інженера-консультанта	71310000-4 Консультаційні послуги у галузях інженерії та будівництва

Предмет закупівлі товарів і послуг (окрім товарів та послуг, для яких Порядком встановлені особливості визначення предмета закупівлі) визначається згідно з пунктом 21 частини першої статті 1 Закону та за показником четвертої цифри Єдиного закупівельного словника.

Послуги з технічної інвентаризації визначаються за кодом 71630000-3 Послуги з технічного огляду та випробувань.

2.2. Визначення очікуваної вартості предмета закупівлі

Очікувана вартість предмета закупівлі робіт визначається замовником на підставі положень Примірної методики визначення очікуваної вартості предмета закупівлі, що затверджена [наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 18.02.2020 № 275](#), з урахуванням діючих нормативних документів: кошторисних норм України «Настанова з визначення вартості будівництва» (зі змінами) та «Настанова з визначення вартості проектних, науково-проектних, вишукувальних робіт та експертизи проектної документації на будівництво», затверджених [наказом Мінрегіону від 01.11.2021 № 281](#) (далі – Настанова з визначення вартості будівництва).

У випадку наявності у замовника розробленої і затвердженої в установленому порядку проектної документації, очікувану вартість предмета закупівлі для виконання робіт з будівництва визначають на її підставі. *При цьому замовнику рекомендується перевірити ціни на основні матеріальні ресурси, застосовані в інвесторській кошторисній документації, та, у разі їх*

перевищення над рівнем поточних ринкових у регіоні, враховуючи конкретні технічні та якісні характеристики, уточнити розрахунок очікуваної вартості закупівлі, використавши для нього відповідні ціни на рівні ринкових. За можливості, рекомендується для основних позицій матеріальних ресурсів зазначати в тендерній документації поточний ринковий рівень цін, який замовник буде готовий погодити при узгодженні договірної ціни переможця, згідно вимог Настанови з визначення вартості будівництва.

Відповідно до вимог пункту 28 Особливостей рекомендовано зазначити в тендерній документації, що пропозиції учасників з ціною, вищою за очікувану вартість предмета закупівлі, не приймаються до розгляду.

Очікувана вартість таких супровідних роботам послуг як технічний нагляд, послуги інженера-консультанта, науково-технічний супровід, авторський нагляд визначається відповідно до переліку та обсягів послуг, з урахуванням розміру коштів, передбачених зведеним кошторисним розрахунком на зазначені послуги.

2.3. Вибір процедури закупівлі

Для вибору порядку проведення процедури закупівлі замовники мають керуватись положеннями Закону та Особливостей.

Замовникам рекомендується проводити закупівлі шляхом застосування конкурентних процедур, у тому числі, відповідно до пункту 10 Особливостей, за процедурою відкритих торгів з особливостями.

2.4. Залучення технічного нагляду та інженера-консультанта

Відповідно до законодавства, що регулює питання містобудівної діяльності, при виконанні робіт на об'єктах будівництва для здійснення контролю за дотриманням проєктних рішень, якістю та обсягами робіт є обов'язковим забезпечення технічного нагляду. Крім того, передбачено можливість залучення інженера-консультанта для управління проєктом, організаційного і консультаційного супроводження комплексу робіт, пов'язаних із створенням об'єкта будівництва, прийняття від імені замовника відповідних рішень та виконання інших функцій служби замовника, визначених договором.

Обов'язок щодо здійснення технічного нагляду також може бути покладено замовником на інженера-консультанта.

Рекомендовано для проведення технічного нагляду та, у визначених нижче випадках, надання послуг інженера-консультанта залучати спеціалізовані організації або кваліфікованих фахівців на договірній основі.

При закупівлі інженерно-консультаційних послуг та/або здійснення технічного нагляду, в тендерній документації та проекті договору замовник має чітко визначати перелік робіт чи послуг, що надаються. При цьому, для запобігання дублюванню витрат, відповідні витрати на утримання служби замовника в таких випадках повинні виключатись або перерозподілятись на інженера-консультанта.

Рішення щодо залучення інженера-консультанта може прийматися замовником, виходячи з необхідності у зовнішній фаховій підтримці та з урахуванням складності реалізації проекту.

Рекомендовано залучення незалежного технічного нагляду та/або інженера-консультанта при виконанні робіт із нового будівництва, реконструкції, реставрації та капітального ремонту у випадках:

– робіт на об'єктах класу наслідків (відповідальності) ССЗ при загальній вартості договору більше 300 млн грн;

– технічно чи організаційно складних об'єктів (зі складними умовами будівництва чи підключення інженерних мереж, проблемними ситуаціями в частині соціальних, суспільних, екологічних особливостей), що потребують заходів із запобігання та/або досудового врегулювання спорів тощо.

2.5. Поширення інформації про торги та залучення учасників

Відповідно до частини четвертої статті 4 Закону для планування та підготовки до проведення закупівель замовники можуть проводити попередні ринкові консультації з метою аналізу ринку, у тому числі запитувати й отримувати рекомендації та інформацію від суб'єктів господарювання. Такі рекомендації та інформація можуть використовуватися замовником під час підготовки до проведення закупівлі, якщо вони не призводять до порушення [статті 5](#) Закону. Консультації з ринком можуть проводитися через електронну систему закупівель шляхом надсилання запитань замовником та отримання відповідей від суб'єктів господарювання або шляхом організації відкритих зустрічей з потенційними учасниками.

Проведення попередніх ринкових консультацій замовником не вважається участю суб'єктів господарювання у підготовці вимог до тендерної документації.

При проведенні закупівель замовникам рекомендується до оголошення процедури торгів проводити відповідні відкриті консультації з потенційними

учасниками ринку, де обговорювати, в тому числі, вимоги до предмета закупівель, строки та порядок проведення процедури, основні умови проекту договору та основні вимоги до учасників, з метою якісної та всебічної підготовки до торгів, можливості встановлення об'єктивних та неупереджених умов при складенні технічного завдання та тендерної документації, а також забезпечення максимальної конкуренції на торгах за рахунок активного інформування потенційних підрядників та збільшення рівня їхньої довіри до процесу закупівель. Інформацію, отриману на таких консультаціях, рекомендується брати до уваги та використовувати при підготовці та проведенні процедури закупівель.

Також рекомендується (за необхідності – із залученням балансоутримувачів) забезпечити можливість відвідування відповідних об'єктів будівництва потенційними учасниками для можливості отримання останніми всієї доступної інформації, формування максимально конкурентних тендерних пропозицій та запобігання внесенню змін до договорів у процесі їх виконання.

Після оголошення процедури закупівлі рекомендується зробити розсилку засобами електронної пошти на всіх відомих потенційних учасників з інформуванням про оголошення відповідного тендеру та запрошенням взяти в ньому участь.

2.6. Склад тендерної документації на закупівлю робіт з будівництва

Для забезпечення максимальної відкритості та конкуренції на торгах, для сприяння учасникам ринку в якісній підготовці тендерної пропозиції за визначений обмежений час, а також для уникнення зловживань, пов'язаних із нерівним доступом до інформації, замовникам рекомендується при оголошенні процедури закупівлі робіт з будівництва у складі тендерної документації надавати, в тому числі, затверджену проєктну документацію в повному обсязі, включаючи:

- кошторисну документацію (включаючи Відомість обсягів робіт по розділам, Відомість ресурсів по розділам, інші розділи інвесторської кошторисної документації) у форматі обміну даними спеціалізованих електронних систем (.ibs, .idc (IBD-6.x), .bsd, .bdci (IBD-5.x) чи ін.) та у форматі Excel. Файли, що надаються у форматах спеціалізованих електронних систем, мають бути відкритими для можливості застосування в розрахунках спеціалізованих програмних комплексів з визначення вартості будівництва;

- звіт з обстеження будівель та споруд відповідно до вимог [Постанови Кабінету Міністрів України від 12.04.2017 № 257](#) “Про затвердження Порядку проведення обстеження прийнятих в експлуатацію об’єктів будівництва” (за наявності);

- повний комплект проєктної документації, оформленої та затвердженої належним чином згідно ДБН А.2.2-3 “Склад та зміст проєктної документації на будівництво”;

- Лист про наявність в зоні об’єкта найближчого укриття - в разі відсутності потреби розробки розділу ІТЗ;

- Експертний звіт (позитивний), зареєстрований у ЄДЕССБ;

- Технічний паспорт на будівлю (за наявності);

- Наявні фотоматеріали.

2.7. Сертифікати, ліцензії та інші дозвільні документи

Відповідно до частини одинадцятої статті 13 [Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності»](#), ліцензія на провадження виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, оформлюється органом ліцензування в електронному вигляді (запис про рішення органу ліцензування щодо видачі ліцензії суб’єкту господарювання в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань) та відображається у виписці з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, яка видається ліцензіату безоплатно та підлягає обов’язковому оприлюдненню на порталі електронних сервісів у порядку, визначеному Міністерством юстиції України в Порядку надання відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань.

Згідно [Постанови КМУ від 18.03.2022 №314](#) “Деякі питання забезпечення провадження господарської діяльності в умовах воєнного стану”, у період воєнного стану право на провадження господарської діяльності може набуватися суб’єктами господарювання на підставі безоплатного подання до органів ліцензування, дозвільних органів та суб’єктів надання публічних (електронних публічних) послуг декларації про провадження господарської діяльності без отримання дозвільних документів, крім окремих видів господарської діяльності.

Виходячи з декларативного характеру отримання права на провадження господарської діяльності, замовнику не рекомендується вимагати надання учасниками у складі тендерних пропозицій, а також переможцями у складі документів для укладення договору за результатами процедури закупівлі

ліцензій на право займатись відповідною діяльністю та дозволів на виконання відповідного виду робіт чи надання послуг, окрім випадків, що підпадають під виключення з Постанови КМУ від 18.03.2022 №314 (додаток 2 до зазначеної Постанови).

У випадку встановлення вимоги щодо наявності в учасника документів на право провадження господарської діяльності, у тендерній документації обов'язково має бути зазначений перелік конкретних видів діяльності/робіт, щодо виконання яких вимагаються дозвільні документи, а також примітка щодо можливості надання інформації про такі ліцензії, дозволи чи декларації в електронному вигляді (посилання на запис у відкритих реєстрах) та можливості надання листів-пояснень у разі, якщо цей вид послуг (робіт) не підлягає ліцензуванню або отриманню відповідних дозволів (подачі декларацій). У випадку виконання окремих видів робіт субпідрядними організаціями, учасник може надавати відповідні дозвільні документи субпідрядника, разом із інформацією про його залучення на відповідні види робіт.

2.8. Забезпечення тендерної пропозиції

З метою укладення договору про закупівлю у заплановані строки, зниження ризику неуспішного завершення тендеру замовник може передбачати у тендерній документації положення щодо надання учасниками забезпечення тендерної пропозиції.

Замовник у своїх вимогах не може зазначати, яка конкретно установа має видавати відповідне забезпечення, а також встановлювати вимоги щодо її статутного капіталу, рейтингу і т.ін.

Рекомендується вимагати надання учасниками процедури закупівлі безвідкличної та безумовної банківської гарантії, оформленої відповідно до вимог Положення про порядок здійснення банками операцій за гарантіями в національній та іноземних валютах, затвердженого [постановою Правління Національного банку України від 15.12.2004 № 639](#) (зі змінами), та [наказу Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства від 14.12.2020 № 2628](#) “Про затвердження форми і вимог до забезпечення тендерної пропозиції/пропозиції”.

Розмір забезпечення тендерної пропозиції у грошовому вираженні не може перевищувати 0,5% очікуваної вартості при закупівлі робіт та 3% у разі закупівлі послуг чи товарів.

Для підвищення відповідальності потенційних учасників та уникнення зловживань під час проведення торгів замовникам рекомендується

встановлювати максимально дозволений розмір забезпечення тендерної пропозиції.

2.9. Забезпечення виконання договору

Для забезпечення належного виконання договору про закупівлю учасником-переможцем процедури закупівлі та запобігання невиконанню його зобов'язань за договором замовнику рекомендується передбачити положення щодо внесення переможцем забезпечення виконання договору про закупівлю.

Згідно із законодавством розмір забезпечення виконання договору про закупівлю не може перевищувати 5% вартості договору про закупівлю.

З метою забезпечення належного виконання договорів, пов'язаних із відновленням країни, рекомендується замовникам встановлювати максимальний розмір забезпечення виконання договору.

Пропонується як вид забезпечення виконання договору застосовувати безумовну, безвідкличну банківську гарантію.

При цьому гарантія не має містити умов, що ускладнюють або унеможливають задоволення вимог замовника з отримання грошових коштів від гаранта по забезпеченню, наданому учасником у формі тендерної гарантії, в тому числі умов окремих угод між банком-гарантом та учасником, вимог щодо надання листів або інших документів за підписом учасника або третіх осіб, що підтверджують факт настання гарантійного випадку.

Банківська гарантія оформлюється:

- банками-резидентами України – відповідно до вимог Положення про порядок здійснення банками операцій за гарантіями в національній та іноземних валютах, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 15.12.2004 № 639;
- іноземними банками – відповідно до Уніфікованих правил для гарантій за вимогою Міжнародної торговельної палати у редакції 2010 року, публікація № 758 (ICC Uniform Rules for Demand Guarantees, Publ. No. 758).

Банківська гарантія повинна містити:

- повне найменування учасника-переможця процедури закупівлі (принципала за гарантією);
- найменування бенефіціара за гарантією (Замовника);

- посилання на оголошення про проведення закупівлі (UA-____), предмет закупівлі;

- суму і валюту гарантії (цифрами та словами), у розмірі, що визначений тендерною документацією Замовника;

- положення про те, що банківська гарантія забезпечує виконання зобов'язань принципала за договором закупівлі, який буде укладено за результатами закупівлі;

- безвідкличне зобов'язання банку-гаранта сплатити протягом 5 (п'яти) банківських днів з дати отримання першої письмової вимоги Замовника (бенефіціара) повну суму, визначену у вимозі, в межах суми гарантії, за умови, що в тексті вимоги буде посилання на порушення Учасником-переможцем (принципалом) будь-яких зобов'язань, передбачених договором закупівлі, без необхідності додаткового обґрунтування та надання додаткових документів;

- положення про те, що всі платежі за гарантією мають бути здійснені банком-гарантом на користь бенефіціара незалежно від будь-яких заперечень принципала або будь-якої третьої особи;

- покладення всіх витрат, пов'язаних із гарантією, на принципала;

- положення про те, що гарантія є чинною з дати її видачі банком-гарантом;

- строк дії банківської гарантії повинен бути не менше ніж строк дії договору про закупівлю та додатково ще один місяць;

- повну відповідність банківської гарантії чинному законодавству України (для банків-резидентів України) та Уніфікованим правилам для гарантій за вимогою Міжнародної торговельної палати у редакції 2010 року, публікація № 758 (для іноземних банків).

Текст банківської гарантії не має містити:

- посилання на умови договору про надання гарантії (правочину, укладеного між банком-гарантом та принципалом);

- умови про зменшення відповідальності банку в будь-якому випадку (крім випадку прострочення подання вимоги та зменшення зобов'язань на всі суми, виплачені банком за гарантією);

- умови, що ускладнюють процедуру виплати грошових коштів за гарантією (додаткового підтвердження повноважень підписанта вимоги, отримання будь-яких підтверджень щодо правомірності вимоги тощо);

- обмеження відповідальності банку-гаранта сумою, на яку видано гарантію, у разі порушення банком-гарантом своїх обов'язків за гарантією;

- умови відкличання гарантії банком-гарантом.

Виходячи з практики органу оскарження, замовникам не рекомендується обмежувати суб'єктів господарювання у самотійному

виборі банківської установи та встановлювати окремі специфічні вимоги до такої банківської установи.

2.10. Критерії оцінки тендерної пропозиції

Оцінка тендерних пропозицій проводиться автоматично електронною системою закупівель на основі критеріїв і методики оцінки, зазначених замовником у тендерній документації.

При формуванні тендерної документації замовнику рекомендується застосовувати єдиний критерій оцінки тендерних пропозицій “Ціна” з його питоною вагою у 100%.

2.11. Встановлення строку для подання тендерних пропозицій

Згідно з пунктом 24 Особливостей Замовник самостійно та безоплатно через авторизований електронний майданчик оприлюднює в електронній системі закупівель відповідно до [Порядку розміщення інформації про публічні закупівлі](#), затвердженого наказом Мінекономіки від 11.06.2020 № 1082, та Особливостей оголошення про проведення відкритих торгів та тендерну документацію не пізніше ніж за 7 днів до кінцевого строку подання тендерних пропозицій.

Таким чином, замовник має право самостійно визначати строк подання тендерних пропозицій, що не може бути меншим ніж 7 днів.

Враховуючи складність предмета закупівлі, замовнику рекомендовано встановлювати строк для подання тендерних пропозицій не менше 14 днів, а для закупівель з очікуваною вартістю від 100 млн.грн. - не менше 20 днів, що надасть можливість потенційним учасникам встигнути провести аналіз проєктної документації, зробити всі необхідні розрахунки та якісно підготувати документи, що вимагаються у складі тендерної пропозиції.

У разі наявності звернень від учасників із обґрунтованими запитам на продовження строку для подання тендерних пропозицій рекомендується замовникам розглядати можливість відповідного продовження такого строку.

2.12. Вимоги до формування ціни тендерної пропозиції (договірної ціни) учасника процедури закупівлі

В тендерній документації рекомендується передбачати вимогу до порядку формування ціни тендерної пропозиції (договірної ціни) на виконання

робіт з будівництва відповідно до положень Настанови з визначення вартості будівництва.

Рекомендується визначати вид договірної ціни - тверда. Учасник зобов'язаний включити до розрахунку договірної ціни кошти на покриття ризиків та кошти на покриття додаткових витрат, пов'язаних з інфляційними процесами відповідно до порядку, передбаченого Настановою з визначення вартості будівництва.

На основі інвесторської документації, замовнику рекомендується зазначати в тендерній документації суму коштів на покриття ризиків та коштів на покриття додаткових витрат, пов'язаних з інфляційними процесами, для обов'язкового включення відповідних сум до договірної ціни кожним учасником, про що окремо зазначати у вимогах тендерної документації.

2.13. Проєкт договору про закупівлю

Тендерна документація повинна містити проєкт договору про закупівлю з обов'язковим зазначенням порядку змін його умов. Рекомендується проєкт договору з додатками завантажувати в електронну систему окремим файлом.

Договір про закупівлю укладається відповідно до норм Цивільного кодексу України, Господарського кодексу України (далі – ГК України), з урахуванням особливостей, визначених Законом та Особливостями (п.17 Особливостей).

Договори на виконання робіт з будівництва укладаються відповідно до Загальних умов укладення та виконання договорів підряду в капітальному будівництві, затверджених [Постановою Кабінету Міністрів України від 01.08.2005 №668](#).

В проєкті договору про закупівлю рекомендується передбачати також:

- антикорупційне та санкційне застереження;
- повноваження інженера-консультанта та зобов'язання підрядника щодо надання інженеру-консультанту доступу до будівельного майданчика (у випадку його залучення);
- порядок врахування при взаєморозрахунках за обсяги виконаних робіт коштів на покриття додаткових витрат, пов'язаних з інфляційними процесами, у межах відповідного розміру коштів, передбачених договірною ціною.

Замовнику рекомендується передбачити в проєкті договору про закупівлю право одностороннього розірвання договору з таких підстав:

- припинення діяльності, банкрутство виконавця;

- якщо виконавець договору та/або кінцевий бенефіціарний власник виконавця - юридичної особи став особою, до якої застосовано санкцію у виді заборони на здійснення у неї публічних закупівель товарів, робіт і послуг згідно із [Законом України «Про санкції»](#), а також до такої особи застосовано чинні санкції будь-якою з таких організацій:

(а) Організація Об'єднаних Націй та будь-яка установа чи особа, яка належним чином призначена, уповноважена або уповноважена Організацією Об'єднаних Націй запроваджувати, керувати, впроваджувати та/або застосовувати санкції;

(б) Європейський Союз та будь-яке агентство чи особа, яка належним чином призначена, уповноважена чи уповноважена Європейським Союзом вводити, адмініструвати, впроваджувати та/або застосовувати санкції;

(с) Управління контролю за іноземними активами Міністерства фінансів США (OFAC), Державний департамент США та/або Міністерство торгівлі Сполучених Штатів;

- наявність судового рішення, що набрало законної сили, яким встановлено правомірність висновку органу Держаудитслужби за результатами моніторингу процедури закупівлі, яким було визначено необхідність припинення (розірвання) відповідного договору.

2.14. Рекомендації щодо застосування господарських санкцій при формуванні проєкту договору про закупівлю

Рекомендується замовникам у проєкті договору про закупівлю визначати конкретні розміри та підстави для застосування штрафних санкцій (пеня, штраф), а саме (не обмежуючись):

- за порушення строків виконання зобов'язань стягується пеня в розмірі 0,1% від вартості робіт, по яких допущено прострочення, за кожен день такого прострочення, а у випадку прострочення понад 30 днів стягується додатково штраф у розмірі 7% від вказаної вартості;

- за порушення вимог щодо якості - штраф у розмірі 20% від вартості неякісних робіт (стаття 231 ГК України).

Рекомендується також, відповідно до [статті 236 ГК України](#), застосовувати оперативні-господарські санкції, в тому числі відмову від встановлення на майбутнє господарських відносин із стороною, яка порушує зобов'язання, відмову від оплати за зобов'язанням, яке виконано неналежним чином та інші, за необхідності.

2.15. Рекомендації з уникнення встановлення дискримінаційних умов та вимог

Відповідно до положень Закону та Особливостей замовники зобов'язані дотримуватись принципів здійснення публічних закупівель, зокрема, принципу недискримінації учасників та рівного ставлення до них та не встановлювати жодних особливих умов, які б надавали перевагу одним суб'єктам господарювання перед іншими.

З огляду на викладене, замовникам рекомендується враховувати практику органу оскарження під час підготовки тендерної документації та уникати встановлення вимог, які вже визнавалися дискримінаційними.

Зокрема, це стосується таких (не виключно) вимог:

- встановлення конкретних моделей техніки, що вимагається, без можливості надання еквівалентів / аналогів;
- відсутність можливості залучати техніку та матеріально-технічну базу на підставі договорів оренди / надання послуг тощо;
- вимоги щодо конкретного місцезнаходження матеріально-технічної бази;
- встановлення вимог до закладу освіти працівників та вимог до років трудового стажу за професією;
- відсутність можливості залучення позаштатних працівників;
- встановлення конкретно визначеної кількості аналогічних договорів;
- визначення аналогічності договору виключно за предметом закупівлі;
- встановлення вимоги щодо надання аналогічних договорів, укладених з конкретним замовником;
- надмірні вимоги щодо оформлення документів, що отримуються від третіх осіб (оформлення листів-відгуків, вимоги до їх змісту, дати тощо);
- обмеження учасників у виборі банківських установ для надання забезпечення тендерної пропозиції / виконання договору;
- вимоги щодо нотаріального посвідчення документів тендерної пропозиції (окрім зазначених далі випадків підготовки документів нерезидентами);
- вимоги щодо надання документів у паперовому вигляді;
- неможливість надання аналогів документів для учасників-нерезидентів.

Крім цього, не рекомендується:

- відмовляти чи створювати перешкоди учасникам в отриманні всієї доступної інформації щодо предмета закупівлі, проектної документації, доступу до майданчика тощо;

- вимагати в тендерній документації додаткові документи, які не визначають спроможність учасника виконати необхідні роботи чи надати послуги, але ускладнюють процес підготовки тендерної пропозиції та збільшують ймовірність помилки чи неоднозначних трактувань (додаткові довідки від ДПС та інших державних органів, кошториси у складі тендерної пропозиції учасника, листи-згоди з переліком всіх пунктів ТЗ, заповнені проекти договорів учасниками і т.ін.);

- вимагати в складі тендерної пропозиції акти попереднього ознайомлення з об'єктом;

- після визначення переможця вимагати від нього документи, які не були зазначені в тендерній документації, та висувати будь-які додаткові вимоги до оформлення і наповнення договору та додатків до нього.

2.16. Участь нерезидентів

Відповідно до норм Закону та Особливостей учасники (резиденти та нерезиденти) всіх форм власності та організаційно-правових форм беруть участь у процедурі закупівлі на рівних умовах.

З метою розширення можливостей іноземних компаній щодо участі у процедурах закупівель рекомендовано адаптувати вимоги тендерної документації для учасників-нерезидентів шляхом надання можливості подавати іноземні аналоги документів, що вимагаються (включаючи банківські гарантії, підтвердження виконання аналогічних договорів, фінансової спроможності тощо).

При цьому аналоги таких документів та всі інші документи, які викладені іншою, ніж українська, мовою, повинні супроводжуватись перекладом українською мовою. Офіційні документи, видані органом іноземної держави, повинні бути легалізовані у встановленому в Україні порядку або засвідчені шляхом проставлення апостилю, з додаванням завіреного у встановленому порядку перекладу цих документів українською мовою. Справжність перекладу (підпису перекладача) завіряється нотаріально. Неофіційні документи (що не підлягають легалізації / апостилюванню), які готуються учасником-нерезидентом та складені не українською мовою, повинні бути перекладені українською мовою. Справжність перекладу (підпису перекладача) завіряється учасником.

Щодо застосування електронного підпису - рекомендується надавати учасникам-нерезидентам можливість надання пояснень із законодавчими підставами у разі неможливості застосування КЕП / ЕЦП.

Також рекомендується під час проведення процедур закупівель, очікувана вартість яких перевищує 100 мільйонів гривень, додатково публікувати оголошення англійською мовою.

3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ КРИТЕРІЇВ ВІДПОВІДНО ДО СТАТТІ 16 ЗАКОНУ ДЛЯ ПРОЦЕДУР ЗАКУПІВЕЛЬ РОБІТ З БУДІВНИЦТВА

Під час встановлення кваліфікаційних критеріїв замовник може застосовувати такі критерії:

- наявність в учасника процедури закупівлі обладнання, матеріально-технічної бази та технологій;
- наявність в учасника процедури закупівлі працівників відповідної кваліфікації, які мають необхідні знання та досвід;
- наявність документально підтвердженого досвіду виконання аналогічного (аналогічних) за предметом закупівлі договору (договорів);
- наявність фінансової спроможності, яка підтверджується фінансовою звітністю.

Замовник має передбачити у тендерній документації можливість для учасників підтверджувати такі кваліфікаційні критерії, як наявність обладнання, матеріально-технічної бази і технологій та наявність працівників, які мають необхідні знання й досвід, шляхом залучення потужностей інших суб'єктів господарювання як субпідрядників / співвиконавців (стаття 16 Закону).

У випадку проведення процедур закупівель для виконання будівельних робіт на об'єктах, які розташовані в частково окупованих областях чи на відстані до 80 км від зони активних бойових дій чи кордону з РФ, замовнику рекомендується за потреби спрощувати наведені нижче кваліфікаційні вимоги відповідно до результатів проведених ринкових консультацій для забезпечення результативності торгів в ускладнених умовах обмеженої пропозиції з боку учасників ринку

3.1. Наявність в учасника процедури закупівлі робіт з будівництва обладнання, матеріально-технічної бази та технологій

Замовникам рекомендується встановлювати такий кваліфікаційний критерій, як наявність в учасника процедури закупівлі обладнання, матеріально-технічної бази та технологій.

Доцільно для підтвердження наявності в учасника процедури закупівлі обладнання, матеріально-технічної бази та технологій у Тендерній документації вимагати:

1) довідку, що містить перелік техніки (транспортних засобів, основних будівельних (дорожніх) машин, механізмів, обладнання та устаткування тощо) (далі – техніка), який відповідає вимогам замовника, сформованим на основі проєктної документації на відповідний об'єкт будівництва.

Замовник визначає необхідний перелік техніки на основі відомостей про потреби в основних будівельних машинах і транспортних засобах на будівництво та ремонт, які є складовою проєкту організації будівництва (Додаток Е ДБН А.3.1-5:2016 «Організація будівельного виробництва», затверджений [наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 05.05.2016 № 115](#)), із зазначенням її кількості та найменування.

При цьому замовнику рекомендується вимагати у учасника підтвердження наявності тільки основних позицій техніки та обладнання, які є спеціалізованими та дійсно демонструють здатність учасника виконувати відповідні роботи. Не рекомендується зазначати конкретні марки та моделі техніки. У випадку визначення необхідних технічних характеристик - залишати тільки основні характеристики та формулювати їх не конкретним значенням, а фразою “від...”, “не менше...”, “не більше...” і т.ін.

У виключних випадках, якщо тендерна документація містить посилання на конкретні торговельну марку чи фірму, патент, конструкцію або тип предмета закупівлі, обладнання або механізмів, джерело його походження або виробника (що не рекомендується, відповідно до попереднього абзацу, але може бути необхідним у окремих випадках), необхідно завжди додавати фразу «або еквівалент». При цьому технічні характеристики еквівалента мають бути не гіршими від технічних характеристик обладнання, передбаченого тендерною документацією.

У довідці відображається належність обладнання (власного, залученого або субпідрядної організації), яке залучається до виконання робіт. У разі залучення обладнання третіх осіб – зазначається документ з номером і датою реєстрації правових підстав, згідно з якими учасник залучає відповідне обладнання. Рекомендується окремо зазначати в тендерній документації, що надання копій відповідних документів не вимагається.

Таблиця 1. Довідка про наявність обладнання, матеріально-технічної бази та технологій

№ з/п	Мінімальний перелік та кількість необхідної техніки, відповідно до вимог Замовника	Назва відповідної техніки Учасника	Тип /марка/ модель	Кількість	Значення приналежності*	Назва та реквізити документа, що підтверджує приналежність**
1	2	3	4	5	6	7

* якщо Учасник є власником, зазначається «власний», в інших випадках – вказується «право користування» механізмів, обладнання та устаткування тощо (договір оренди, договір лізингу, договір надання послуг, договір субпідряду (підряду) або в інший спосіб, визначений законодавством України).

** зазначається номер та дата документа приналежності відповідно до графи 6 Таблиці;

2) у разі, якщо виконання робіт за предметом закупівлі передбачає необхідність залучення послуг будівельної лабораторії, рекомендується замовникам вимагати скан-копію атестата або сертифіката про акредитацію, чинного на час розкриття тендерних пропозицій. У випадку залучення лабораторії за умовами договору – надати скан-копії чинного на момент оголошення закупівлі договору, а також атестата або сертифіката про акредитацію, чинного на час розкриття тендерних пропозицій.

3.2. Наявність в учасника процедури закупівлі досвіду виконання аналогічного договору

Замовникам рекомендується встановлювати такий кваліфікаційний критерій, як наявність документально підтвердженого досвіду виконання аналогічного (аналогічних) за предметом закупівлі договору (договорів). Для підтвердження цього кваліфікаційного критерію рекомендується вимагати від учасників такий перелік інформації та документів:

1) довідка про виконання учасником аналогічного договору за формою, наведеною у Таблиці 2.

Таблиця 2. Довідка щодо наявності досвіду виконання аналогічного договору

№ з/п	1. Відомості про Замовника (місцезнаходження, ПІБ відповідальної особи, № телефону, код ЄДРПОУ). 2. Посилання на закупівлю в системі Prozorro (за наявності). 3. Посилання на відомості про об'єкт на Порталі Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва (за наявності).	1. № договору 2. Дата укладення договору. 3. Предмет договору. 4. Найменування та місцезнаходження об'єкта.	1. Ціна договору, грн. 2. Сума виконання договору, грн.
1	2	3	4

2) скан-копія(ї) договору(ів) з усіма додатками, що наведений(ні) в довідці (Таблиця 2).

Аналогічним вважається договір, укладений протягом останніх 5 років від дати, що передує даті оголошення закупівлі, предметом якого є виконання робіт з нового будівництва, реконструкції, капітального ремонту чи реставрації будівель (згідно з визначенням діючої редакції ДК 018), при цьому клас наслідків (відповідальності) об'єкта за аналогічним договором (визначається відповідною проектною документацією, дозвільним документом з ДАБІ/ДІАМ чи сертифікатом готовності об'єкту до експлуатації - учасник має в складі тендерної пропозиції надати копію відповідного документу) повинен бути не нижче класу наслідків об'єкта за предметом закупівлі з урахуванням таких умов:

- при закупівлі робіт з нового будівництва аналогічним вважається тільки договір з виконання робіт з нового будівництва;

- при закупівлі робіт з реконструкції аналогічним вважається договір з виконання робіт з нового будівництва або реконструкції;

- при закупівлі робіт з капітального ремонту чи реставрації аналогічним вважається договір з виконання будь-яких робіт з нового будівництва, реконструкції, реставрації чи капітального ремонту.

Учасник може надати документальне підтвердження досвіду виконання робіт одним договором або сумарно різними договорами.

При цьому замовникам рекомендується встановлювати вимогу до загальної суми виконання аналогічних договорів в обсягах, що відповідають певному відсотку від очікуваної вартості предмета закупівлі, згідно таблиці 2а:

Таблиця 2а. Необхідний обсяг виконання аналогічних договорів у залежності від очікуваної вартості предмету закупівлі

№ з/п	Очікувана вартість предмету закупівлі	Необхідний загальний обсяг виконання аналогічних договорів
1	До 100 млн.грн.	Не менше 80% від ОВ
2	Від 100 до 300 млн.грн.	Не менше 60% від ОВ, але в будь-якому разі не менше 80 млн.грн.
3	Від 300 млн.грн.	Не менше 40% від ОВ, але в будь-якому разі не менше 180 млн.грн.

3) довідка про вартість виконаних будівельних робіт та витрати (форма КБ-3, [затверджена наказом Мінрегіону від 01.11.2021 №281](#)) або інший документ, що підтверджує приймання виконаних робіт за аналогічним(и) договором(ами), зазначеними у довідці (Таблиця 2).

3.3. Наявність в учасника процедури закупівлі працівників відповідної кваліфікації, які мають необхідні знання та досвід

Замовникам рекомендується встановлювати такий кваліфікаційний критерій, як наявність в учасника процедури закупівлі працівників відповідної кваліфікації, які мають необхідні знання та досвід, перевіряючи наявність інженерних працівників та працівників робочих професій.

3.3.1. До переліку обов'язкових ключових посад інженерних працівників рекомендовано відносити:

- головного інженера або іншу особу, яка здійснює технічне керівництво діяльністю будівельної організації;
- начальника ділянки / виконавця робіт або іншу особу, яка виконує його функції;
- інженера в частині кошторисної документації;
- інженера з охорони праці (будівництво).

Для підтвердження цього кваліфікаційного критерію рекомендується вимагати від учасників такий перелік інформації та документів стосовно ключових посад інженерних працівників:

1) довідка з інформацією щодо працівників відповідної кваліфікації за нижченаведеною формою (Таблиця 3):

Таблиця 3. Довідка з інформацією щодо основних інженерних працівників відповідної кваліфікації

№ з/п	Посада	ПІБ	Освіта / спеціальність	Штатний / трудовий договір / цивільно-правовий договір / за сумісництвом	Наявність сертифіката (за наявності)
1	2	3	4	5	6

2) трудові книжки (сторінки, що містять інформацію) та/або накази про призначення на посаду, та/або накази про сумісництво, щодо осіб, які будуть задіяні учасником під час виконання договору, та/або інші документи, які підтверджують наявність правовідносин учасника з відповідними працівниками, зазначеними у Довідці (цивільно-правовий договір тощо).

Окремо замовникам рекомендується зазначати в тендерній документації, що працівники інженерних професій можуть працювати за будь-якою формою залучення (штатний/трудоий договір, цивільно-правовий договір, за сумісництвом і т.ін.).

3.3.2. Також рекомендується встановлювати вимогу щодо надання інформації про наявність працівників робітничих професій у кількості, необхідній для виконання робіт, що визначається замовником відповідно до

відомостей про потреби в кадрах будівельників за основними категоріями, які є складовою проекту організації будівництва (Додаток Е ДБН А.3.1-5:2016 «Організація будівельного виробництва», з урахуванням вимог Настанови з визначення вартості будівництва), шляхом надання довідки за формою (Таблиця 3а):

Таблиця 3а Довідка з інформацією щодо працівників робітничих спеціальностей

№ з/п	ПІБ	Спеціальність / професія, розряд	Штатний / трудовий договір / цивільно-правовий договір / за сумісництвом
1	2	3	4
	...		
	Разом кількість:		

При цьому замовник може зазначити перелік робітничих професій, визначених на основі проекту організації будівництва, працівників яких учасник може включити у зазначену довідку. Не рекомендується визначити конкретні кваліфікаційні розряди та вимагати конкретну кількість працівників по кожній окремій професії - тільки загальною кількістю по всіх зазначених професіях.

Окремо замовникам рекомендується зазначити в тендерній документації, що працівники робітничих професій можуть працювати за будь-якою формою залучення, а також звертати увагу учасників, що надання копій відповідних підтверджуючих документів не вимагається.

3.4. Наявність фінансової спроможності

Замовникам рекомендується встановлювати такий кваліфікаційний критерій, як наявність фінансової спроможності, перевіряючи обсяг доходу (виручки) учасника за один з трьох останніх календарних років чи за менший звітний період поточного року.

При цьому слід звертати увагу на те, що згідно зі статтею 16 Закону фінансова спроможність підтверджується фінансовою звітністю і замовник не має права вимагати надання підтвердження обсягу річного доходу (виручки) у розмірі більшому, ніж очікувана вартість предмета закупівлі.

Рекомендується вимагати підтвердження обсягу доходу (рядок звітності 2000) за будь-який з останніх 3 календарних років чи за менший звітний період поточного року, згідно з таблицею 3б:

Таблиця 3б. Необхідний обсяг доходу для підтвердження фінансової спроможності учасника в залежності від очікуваної вартості предмету закупівлі

№ з/п	Очікувана вартість предмету закупівлі	Необхідний обсяг доходу
1	До 100 млн.грн.	Не менше 80% від ОВ
2	Від 100 до 300 млн.грн.	Не менше 50% від ОВ, але в будь-якому разі не менше 80 млн.грн.
3	Від 300 млн.грн.	Не менше 40% від ОВ, але в будь-якому разі не менше 150 млн.грн.

На підтвердження фінансової спроможності учасника рекомендується вимагати такі документи:

- для Учасників торгів – юридичних осіб – копії звіту про фінансові результати Учасника (форма № 2) за відповідний період;
- для суб'єктів малого підприємництва – копії фінансового звіту Учасника-суб'єкта малого підприємництва (форма № 2-м) за відповідний період.

Фінансова звітність повинна бути надана з підтвердженням (відміткою, квитанцією № 1, квитанцією № 2 тощо) про прийняття відповідними органами, до яких вона має бути подана.

4. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ КРИТЕРІЇВ ВІДПОВІДНО ДО СТАТТІ 16 ЗАКОНУ ДЛЯ ПРОЦЕДУР ЗАКУПІВЕЛЬ ПРОЄКТНИХ РОБІТ, ПОСЛУГ З ТЕХНІЧНОГО НАГЛЯДУ, ІНЖЕНЕРІВ-КОНСУЛЬТАНТІВ ТА ІНШИХ СУПРОВІДНИХ РОБОТАМ ПОСЛУГ

4.1. Рекомендації щодо підтвердження наявності в учасника процедури закупівлі обладнання, матеріально-технічної бази та технологій

У разі коли замовник встановлює такий кваліфікаційний критерій, як наявність в учасника процедури закупівлі обладнання, матеріально-технічної бази та технологій, замовник для підтвердження цього кваліфікаційного критерію в тендерній документації може зазначати інформацію для її документального підтвердження учасником шляхом надання довідки за формою Таблиці 4.

Таблиця 4. Довідка про наявність обладнання, матеріально-технічної бази та технологій

№ з/п	Мінімальний перелік та кількість необхідної техніки, відповідно до вимог Замовника	Назва відповідної техніки Учасника	Тип /марка/ модель	Кількість	Зазначення приналежності*
1	2	3	4	5	6

* якщо Учасник є власником, зазначається «власний», в інших випадках – зазначається «право користування» (договір оренди, договір лізингу, договір надання послуг, договір субпідряду (підряду) або в інший спосіб, визначений законодавством України).

Перелік обладнання, матеріально-технічної бази та технологій, необхідних для виконання робіт і надання послуг, визначається виходячи з конкретних видів та обсягів робіт, передбачених технічною специфікацією (завданням на проектування)

У випадку проведення закупівлі робіт та послуг з розроблень проектної документації та у разі залучення інженера-консультанта можна вимагати підтвердження наявності:

- ліцензованого програмного забезпечення для проектування та креслення з можливістю формування файлів у форматі DWG («Autodesk AutoCAD») або еквівалент.

Для підтвердження наявності програмного забезпечення, зазначеного в довідці, учасник має надати копії ліцензій на право користування відповідним програмним забезпеченням.

При закупівлі робіт та послуг технічного нагляду та/або інженера-консультанта, у разі наявності положення щодо здійснення учасником лабораторного контролю якості етапів реалізації проекту, замовник може вимагати підтвердження наявності в учасника відповідного обладнання, яке має бути підтверджено таким пакетом документів:

- довідкою в довільній формі щодо наявності власної або залученої випробувальної / вимірювальної лабораторії (далі – лабораторія) із переліком видів послуг з контролю якості будівельних матеріалів, виробів і конструкцій;

- сертифікатом акредитації лабораторії відповідно до ДСТУ ISO/IEC 17025 з додатком, де вказано галузь атестації (сертифікації) лабораторії, що відповідає переліку послуг з контролю якості будівельних матеріалів, виробів і конструкцій, що надаватимуться за договором, завіреним належним чином учасником;

- договором на умовах оренди (лізингу), субпідряду тощо про залучення сторонньої вимірювальної лабораторії, акредитованої відповідно до ДСТУ ISO/IEC 17025, для надання послуг з контролю якості будівельних матеріалів, виробів і конструкцій, завіреним належним чином учасником. При цьому зазначені договори мають бути укладені на строк не менший ніж строк виконання договору.

4.2. Рекомендації щодо підтвердження наявності в учасника процедури закупівлі працівників відповідної кваліфікації, які мають необхідні знання та досвід

У разі встановлення замовником такого кваліфікаційного критерію, як наявність в учасника процедури закупівлі працівників відповідної кваліфікації, які мають необхідні знання та досвід, замовник для

підтвердження цього кваліфікаційного критерію може вимагати інформацію відповідно до форми Таблиці 5 *:

Таблиця 5. Довідка з інформацією щодо працівників відповідної кваліфікації

№ з/п	Посада	ПІБ	Освіта / спеціальність	Штатний / трудовий договір, цивільно-правовий договір / за сумісництвом	Наявність сертифіката (за наявності)
1	2	3	4	5	6

* Допускається наявність у однієї особи - працівника учасника закупівлі двох і більше сертифікатів різної кваліфікації. У такому випадку у відповідному рядку Таблиці 5 зазначаються всі сертифікати цієї особи.

У випадку проведення закупівлі послуг з розроблення проєктної документації рекомендовано визначати кваліфікаційні вимоги щодо наявності необхідної кількості працівників відповідної кваліфікації відповідно до Таблиці 6:

Таблиця 6

	Клас наслідків (відповідальності)	СС1	СС2	СС3
1	архітектор проєкту, який виконує роботи відповідного класу наслідків	1 ос.	1 ос.	1 ос.
2. інженер-проектувальник, який виконує проєктні роботи відповідного класу наслідків:				
2.1	за напрямом інженерно-будівельне проєктування в частині забезпечення механічного опору та стійкості	1 ос.	1 ос.	2 ос.

2.2	за напрямом інженерно-будівельне проектування в частині забезпечення життя і здоров'я людини, захисту навколишнього середовища	-	1 ос.	1 ос.
2.3	за напрямом інженерно-будівельне проектування у частині забезпечення безпеки експлуатації, забезпечення захисту від шуму	-	1 ос.	1 ос.
2.4	за напрямом інженерно-будівельне проектування у частині технології будівельного виробництва	-	1 ос.	1 ос.
2.5	за напрямом інженерно-будівельне проектування у частині кошторисної документації	1 ос.	1 ос.	2 ос.
2.6	за напрямом інженерно-будівельне проектування у частині виконання інженерних вишукувань (за необхідності)	-	-	1 ос.
3	інженер-землевпорядник (за необхідності)	-	-	1 ос.

Учасник надає скан-копії відповідних документів про професійну атестацію (кваліфікаційних сертифікатів) відповідно до статті 17 Закону України «Про архітектурну діяльність», статті 31 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», постанови Кабінету Міністрів України від 23.05.2011 № 554 та Закону України «Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність».

У випадку проведення закупівлі робіт та послуг з технічного нагляду чи залучення інженера-консультанта рекомендовано визначати кваліфікаційні вимоги щодо наявності необхідної кількості працівників відповідної кваліфікації відповідно до таблиці 7 *:

Таблиця 7

	Клас наслідків (відповідальності)	СС1	СС2	СС3
1	керівник проєкту - особа, яка здійснює технічне керівництво	-	-	1 ос.
2	інженер з технічного нагляду будівництва будівель і споруд	СС1 - 1 ос.	СС2 - 1 ос.; не нижче СС1 - 1 ос.	СС3 - 1 ос.; не нижче СС2 - 2 ос.
3	експерт будівельний з технічного обстеження будівель і споруд	-	-	СС3 - 1 ос.
4	інженер з якості	-	-	1 ос.

** Перелік персоналу, зазначений у Таблиці 7, доцільно формувати залежно від конкретних функцій, які буде покладено на учасника закупівель технічного нагляду чи інженера-консультанта. Функції визначаються згідно з вимогами технічного завдання та умовами проєкту договору.*

Інформація, зазначена в довідці, може підтверджуватися копіями документів, завіреними учасником:

- 1) кваліфікаційних сертифікатів або дипломів про базову чи повну вищу освіту;
- 2) трудової книжки або наказу про призначення на посаду, наказу про сумісництво (за наявності), цивільно-правових або інших договорів.

4.3. Рекомендації щодо наявності документально підтвердженого досвіду виконання аналогічного (аналогічних) за предметом закупівлі договору (договорів)

У разі якщо замовник встановлює такий кваліфікаційний критерій, як наявність документально підтвердженого досвіду виконання аналогічного (аналогічних) за предметом закупівлі договору (договорів), для підтвердження цього кваліфікаційного критерію замовник може вимагати інформацію відповідно до форми Таблиці 8:

Таблиця 8. Довідка про наявність досвіду виконання аналогічного договору

№ з/п	1. Відомості про Замовника (місцезнаходження, ПІБ відповідальної особи, номер телефону, код ЄДРПОУ). 2. Посилання на закупівлю в системі Prozorro (за наявності). 3. Посилання на відомості про об'єкт на Порталі Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва (за наявності)	1. Номер договору. 2. Дата укладення договору. 3. Предмет договору. 4. Найменування та місцезнаходження об'єкта.	1. Ціна договору, грн. 2. Сума виконання договору, грн.
1	2	3	4

Аналогічним вважається договір, укладений учасником протягом останніх 5 років від дати, що передує даті оголошення закупівлі, по об'єкту (будівлі) відповідного або вищого класу наслідків:

- у випадку проведення закупівлі робіт з розроблення проєктної документації – на роботи або послуги з розроблення (виготовлення) проєктної документації;

- у випадку проведення закупівлі послуг чи робіт з технічного нагляду – на роботи або послуги з технічного нагляду;

- у випадку проведення закупівлі робіт чи послуг інженера-консультанта – на роботи або послуги інженера-консультанта.

До документів, копії яких надає учасник, що підтверджують інформацію, зазначену у довідці, належать:

1. Аналогічний договір з усіма додатками та невід'ємними частинами;
2. Акт приймання виконаних робіт чи наданих послуг або інший документ, що підтверджує їх виконання / надання, передбачений договором;
3. У разі закупівлі робіт з розроблення проєктної документації – скан-копія з додатками не менше одного позитивного експертного звіту / оцінки експертних організацій до Договору (-ів) по стадії проектування ТЕР або ТЕО/

на стадії П/РП, вказаного (-их) у довідці про досвід виконання аналогічних договорів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з наслідками, відповідних до об'єкта закупівлі (чи вищими).

При цьому замовникам рекомендується встановлювати вимогу до суми фактичного виконання аналогічних договорів у обсягах, що відповідають певному відсотку від очікуваної вартості предмета закупівлі, згідно Таблиці 9:

Таблиця 9. Необхідний обсяг виконання аналогічних договорів на супровідні роботам послуги в залежності від очікуваної вартості предмету закупівлі

№ з/п	Очікувана вартість предмету закупівлі	Необхідний загальний обсяг фактичного виконання аналогічних договорів
1	До 1,5 млн.грн.	Не менше 100% від ОВ
2	Від 1,5 до 7 млн.грн.	Не менше 80% від ОВ, але в будь-якому разі не менше 1,5 млн.грн.
3	Від 7 млн.грн.	Не менше 60% від ОВ, але в будь-якому разі не менше 5,6 млн.грн.

5. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ ЗАКУПІВЛІ ПІСЛЯ ОПРИЛЮДНЕННЯ ВІДПОВІДНОЇ ПРОЦЕДУРИ

5.1. Процес взаємодії замовників та учасників процедури закупівлі в рамках надання відповідей на запити та вимоги в електронній системі закупівель

Відповідно до Закону та Особливостей учасники можуть звернутися до замовника за роз'ясненнями щодо тендерної документації та вимогами щодо усунення порушень. Замовник повинен протягом трьох днів з дати їх оприлюднення надати роз'яснення на звернення шляхом оприлюднення його в електронній системі закупівель.

З метою повноцінної взаємодії з потенційними учасниками та сприяння якісній підготовці суб'єктів господарювання до участі в торгах замовникам рекомендується надавати повні та вичерпні відповіді і роз'яснення. Рекомендується також за результатами розгляду питань та вимог від

учасників аналізувати їхні пропозиції та у разі доцільності вносити зміни до тендерної документації для підвищення рівня конкуренції на торгах.

5.2. Порядок розрахунку та погодження договірної ціни

Відповідно до Порядку застосування кошторисних норм та нормативів з ціноутворення при визначенні вартості будівництва, затвердженого [наказом Мінрегіону від 25.06.2021 №162](#), ціна пропозиції учасника процедури закупівлі (договірна ціна) розраховується на підставі нормативної потреби в трудових і матеріально-технічних ресурсах, необхідних для здійснення проектних рішень по об'єкту будівництва, та поточних цін на них (рекомендується) або з використанням укрупнених показників вартості робіт, обсяги та види яких передбачені затвердженою проектною документацією.

Учасник-переможець в договірній ціні повинен врахувати кошти на покриття ризиків, пов'язаних з виконанням робіт, та кошти на покриття додаткових витрат, пов'язаних з інфляційними процесами, відповідно до порядку, передбаченого Настановою з визначення вартості будівництва та п.2.12 цих Рекомендацій.

Для забезпечення необхідної якості підготовки договірної ціни як невід'ємної частини договору про закупівлю, а також для уникнення непорозумінь та ризику оскаржень дій замовника, рекомендується в тендерній документації встановлювати порядок розрахунку та погодження договірної ціни переможця, який би передбачав, що до моменту підписання договору надана Переможцем договірна ціна повинна бути погоджена Замовником.

Такий порядок може включати вимогу до переможця процедури закупівлі у строк, що не перевищує 4 дні з моменту оприлюднення повідомлення про намір укласти договір, завантажити в електронну систему закупівель договірну ціну з розрахунками, розроблену в програмному комплексі для формування кошторисів у форматі PDF та у форматі, сумісному з відповідним програмним забезпеченням (.ibs, .idc, .ipd, .bsdu, .bdcu тощо), сформовану за результатами аукціону, у складі:

- договірної ціни (вид договірної ціни - тверда);
- пояснювальної записки;
- локальних кошторисів (мають бути складені відповідно до технічної специфікації з урахуванням технологічного процесу) із зазначенням технічних характеристик матеріалів, устаткування та ін.;
- підсумкової відомості ресурсів;

- розрахунку загально-виробничих витрат;
- розрахунку коштів на покриття адміністративних витрат;
- інших підтверджуючих розрахунків за статтями витрат договірної ціни відповідно до Настанови з визначення вартості будівництва.

При цьому Замовник повинен протягом 5 робочих днів перевірити надану Переможцем договірну ціну з розрахунками на відповідність зазначених вимог та у разі наявності невідповідностей повинен повідомити про це Переможця, надіславши відповідного електронного листа від імені Уповноваженої особи Замовника на електронну адресу Переможця, зазначену ним як контактну у тендерній пропозиції чи під час реєстрації на майданчику електронної системи Прозорро чи в інший узгоджений з Переможцем спосіб, з переліком усіх невідповідностей та надати не менше 3 робочих днів на їх усунення. Зауваження Замовника повинні ґрунтуватися виключно на підставі вимог, передбачених зазначеною Настановою та Тендерною документацією. У випадку, якщо протягом 5 робочих днів з дати завантаження Переможцем відповідної кошторисної документації Замовник не надасть обґрунтованих зауважень щодо невідповідностей, вважається, що Замовник погодив договірну ціну та кошторисні розрахунки.

Після отримання та опрацювання зауважень Замовника щодо невідповідностей, Переможець протягом 3 робочих днів завантажує виправлену документацію на веб-портал Уповноваженого органу чи сторони підписують договір з усіма додатками, включаючи договірну ціну. Якщо Переможець не усуне повідомлені йому Замовником невідповідності у розрахунку договірної ціни чи не надасть вчасно розрахунок, який відповідає вимогам Настанови та Тендерної документації, то він буде вважатись таким, що відмовився від підписання договору (підпункт 3 пункту 44 Особливостей).

5.3. Оприлюднення укладеного договору та додатків до нього

За результатами здійснення процедури закупівель, відповідно до вимог Закону та Особливостей, замовник оприлюднює в електронній системі договір про закупівлю та всі додатки до нього.

Невід'ємною частиною договору підряду є договірна ціна, календарний графік виконання робіт, план фінансування робіт.

Замовник в тендерній документації, крім вищезазначених, може передбачити інші додатки до проекту договору про закупівлю.

Договірна ціна оприлюднюється в повному складі, відповідно до п.5.2 цих Рекомендацій, з усіма розрахунками, що підтверджують всі статті

договірної ціни, у тому числі з локальними кошторисами та підсумковою відомістю ресурсів з цінами. При цьому, локальні кошториси (локальні кошторисні розрахунки) та відомості ресурсів до них оприлюднюються як у форматі .pdf, так і у форматі .xls(x) чи у форматі файлів відповідного програмного комплексу для створення кошторисної документації.

Календарний графік виконання робіт складає переможець процедури закупівлі згідно вимог ДБН А.3.1-5:2016 Організація будівельного виробництва при формуванні повного пакета договірних документів. Вимоги до формування календарного графіка виконання робіт, за необхідності, встановлюються в тендерній документації. Замовник може визначити в тендерній документації строки виконання робіт за окремими етапами. У цьому разі всі учасники мають дотримуватися відповідних визначених строків.

5.4. Внесення даних до Єдиної цифрової інтегрованої інформаційно-аналітичної системи управління процесом відбудови інфраструктури (далі - ЄСУВ)

Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 15.11.2022 № 1286 замовник є користувачем ЄСУВ та має вносити інформацію, відомості (дані), документи (різного формату) щодо всіх етапів реалізації проєктів: проєктування, реалізації, фінансування тощо.

Замовник (визначена відповідальна особа) має систематично проводити наповнення системи шляхом внесення інформації, відомостей (даних), документів у відповідні поля ЄСУВ у вигляді показників, чисел, документів (різних форматів) тощо, відповідно до затвердженого регламенту чи іншого нормативного документа. До затвердження такого документа інформацію вносити в режимі тестової експлуатації використовуючи відповідний функціонал з періодичністю не рідше ніж 1 раз на тиждень.

Якщо для реалізації цієї функції замовнику потрібна додаткова інформація від підрядника, порядок надання цієї інформації має бути визначено в проєкті договору.